

Otto Volgenant: 'Als we online veiligheid als samenleving belangrijk vinden dan moet er ook gehandhaafd worden'

• DOOR [ZOË STEK](#) 03 JULI 2025 [GEEN REACTIES](#)

Otto Volgenant werkt al ruim dertig jaar als advocaat op het gebied van privacy en media. Inmiddels heeft Volgenant een flinke reeks aan prestaties op zijn naam staan. Zo is hij een van de weinige Nederlandse advocaten die een zaak heeft gewonnen voor de Grote Kamer van het EHRM in Straatsburg. Ten gevolge daarvan werd een wet op journalistieke bronbescherming in het leven geroepen. Ook staat hij slachtoffers bij in procedures rondom online seksueel geweld en privacyschending. Wij gingen met Volgenant in gesprek over de complexe online wereld en zijn loopbaan.

Actie voor veiligheid

Volgenant begon zijn carrière bij advocatenkantoor Kennedy Van der Laan, waar hij twintig jaar werkzaam is geweest. Twaalf jaar geleden heeft hij besloten zich aan te sluiten bij het boetiek kantoor Boekx. 'Bij een klein kantoor is het makkelijker om activistisch te zijn', vertelt hij. Gedreven door woede en verontwaardiging over wat hij in het nieuws voorbij ziet komen, spant Volgenant principiële procedures aan. Wanneer Volgenant namelijk van mening is dat hij hier genoeg verstand van heeft en een rechtszaak iets kan veranderen, maakt hij er werk van. 'Ik voel de opdracht om maatschappelijke problemen op te lossen.'

De laatste jaren houdt Volgenant zich veel bezig met online seksueel geweld, wat vooral vrouwelijke slachtoffers treft. Van vrouwen rond de zestien jaar oud is één op de drie slachtoffer. 'Als individueel slachtoffer kun je met een goede advocaat veel van het internet afkrijgen, maar het is een zware klus.' Daarom richtte Volgenant met zijn kantoor de stichting Stop Online Shaming op. Zij procedeerden samen met de stichting Offlimits tegen pornowebsites waar beelden zonder toestemming ontstaan. Samen lukte het hen om meerdere websites van het internet te halen. Met een krachtige coalitie van Volgenants kantoor en andere partijen werd recent een rapport opgesteld om online veiligheid te verbeteren. Dit rapport wordt binnenkort in de Tweede Kamer besproken.

Snel gedeeld, moeilijk gewist

Het delen van gevoelige content blijft een groot probleem. Zo is afgelopen jaar de Bangalijs in Utrecht door talloze mensen verspreid. Volgenant staat samen met een andere advocaat de slachtoffers bij en stuurde een brief aan de Universiteit Utrecht en de studentenverenigingen om alle studenten en reünisten op te roepen de lijst te verwijderen. In praktijk is dit echter moeilijk te realiseren. De impact op de slachtoffers blijft groot; zij leven nog steeds met angst dat anderen hun naam herkennen van de Bangalijs. 'Het probleem blijft hoe makkelijk je dingen online kunt zetten en hoe moeilijk het is om het offline te krijgen.'

Vooraf binnen studentenverenigingen heerst een diepgewortelde traditie om over grenzen heen te gaan, met name over die van vrouwen. Een mogelijke oplossing voor het doorbreken van deze patronen is volgens Volgenant het invoeren van een streng protocol. Universiteiten zouden volgens hem bij dit soort wangedrag sancties moeten uitdelen. Hiermee wordt het makkelijker voor jongerejaars om grensoverschrijdende taakopdrachten te weigeren, aangezien er dan een sanctie van de universiteit dreigt. Daarnaast moet het bewustzijn onder mensen veranderen en zouden ze elkaar vaker moeten aanspreken wanneer zij zulke schadelijke berichten ontvangen.

'Als je erop let zie je keer op keer iets wat online misgaat en waar vrouwen helaas bijna altijd het slachtoffer zijn.'

Ook de opkomst van kunstmatige intelligentie heeft veel invloed gehad op de privacy-schending. De populairste deepfake porno website werd in totaal twee miljard keer per maand bekeken, waarvan 200.000 keer per maand in Nederland. 'Deze feiten illustreren hoe urgent de problematiek is. Ook toezichthouders zouden hier iets aan moeten doen.' Een belangrijke oorzaak van veel online problematiek is het gebrek aan leeftijdsverificatie op de apps, niet alleen binnen pornowebsites maar ook op sociale media. 'Als je erop let zie je keer op keer iets wat online misgaat en waar vrouwen helaas bijna altijd het slachtoffer zijn.' Bijna wekelijks vindt er een strafzaak plaats tegen een volwassene die zich voordoeft als minderjarige en contact zoekt met kinderen. Slachtoffers worden gevraagd naaktbeelden te sturen en af te spreken, soms zelfs met verkrachting als gevolg.

Van kennis naar actie

Hoewel de privacywetgeving in Nederland goed is, schiet de handhaving tekort door gebrek aan prioriteit en budget. Volgens Volgenant komt dit doordat vrouwen vaak slachtoffer zijn. 'Dat er op het gebied van seksualiteit met twee maten wordt gemeten maakt vrouwen kwetsbaar. 'Terwijl mannen zich mogen laten voorstaan op hun bedprestaties worden vrouwen er juist voor veroordeeld.' Veel slachtoffers durven bovendien niet naar voren te treden, onder andere vanwege *victim blaming*. De nasleep, bestaande uit stress en het minimaliseren van de schade, weerhoudt hen ervan een procedure aan te gaan. Om verandering teweeg te brengen heeft Volgenant een rapport opgesteld met een aantal aanbevelingen. 'Als we online veiligheid als samenleving belangrijk vinden, dan moet er ook gehandhaafd worden.'

'Wanneer je het gevoel hebt dat iets onrechtvaardig is en je je daar over opwindt, zet dit dan om in juridische actie. Met jouw kennis kun je nu al iets bereiken.'

Volgenant geeft tot slot belangrijk advies. Hij adviseert studenten om eens naar de rechtbank te gaan. Als jurist word je immers ook onderdeel van het systeem van rechtspraak. Daarnaast moedigt hij hen aan om bij gevoel van onrecht in te grijpen. Als student hebben zij namelijk de kennis om uit te zoeken hoe dit in elkaar steekt en om te adviseren over wat er moet gebeuren. 'Wanneer je het gevoel hebt dat iets onrechtvaardig is en je je daar over opwindt, zet dit dan om in juridische actie. Met jouw kennis kun je nu al iets bereiken.'